

ATTWALITA

ERBA' KWADRI ĠODDA JIRRAPPREŻENTAW L-OPRI TAL-#NIENA

Qabel il-jiem tal-Festa ta' San Ġorġ f'Lulju twañhlu erba' pitturi ġodda fil-Bażilika Ġorġjana biex ifakkru l-mixja li qed tagħmel il-Parroċċa bħala parti mill-Proġett *Fejn hu ħuk?*, fejn, imdawla mill-Opri tal-#niena, qed tirrifletti u timpenja ruħha b'inizjattivi konkreti mal-barrani, mal-ħabsin u l-vittmi tagħhom, mal-mejtin u l-familjari tagħhom, kif ukoll fil-konfront tal-ħolqien.

Manuel Farrugia, artist żagħżuġ Ġhawdx, ġie kkummissjonat joħloq sett ta' tmien pitturi – erbgħa tlestew issa u erbgħa oħra jitlestew is-sena d-dieħla – għall-pendenti taż-żewġ koppletti tan-nofs fin-navi tal-Bażilika, li jissimbolizzaw l-Opri korporali tal-#niena biż-żieda tal-añhar waħda miżjuda ma' dawk tradizzjonali fl-2016 mill-Papa Franġisku dwar l-ambjent. F'kull pittura, fiċ-ċentru tidher dejjem il-figura protagonista b'dija wara rasha, mhux għax hi qaddisa, iżda għax Ġesù jagħmel lilu nnifsu preżenti fiċ-ċkejknin u l-foqra ta' żmienna. Minn dawn l-erba' pittura tispikka dik tal-barrani, li l-fattizzi tiegħu huma ta' Lassana Cisse, ir-raġel li fis-6 ta' April 2019 inqatel kiesaħ u biered f'pajjiżna għal motivi razzjali, għax hu barrani.

Jidhru mbagħad dejjem żewġ figuri oħra fuq il-lemin u fuq ix-xellug rispettivament: dik tal-komunità Nisranija tal-Knisja, irrapreżentata mis-sacerdot, li timxi mal-batut u tara fih il-preżenza ta' Kristu li qed jitlobha l-għajnuna; u l-figura tas-soċjetà, ħafna drabi aljenata, u li għandha quddiemha l-għażla tagħti kas jew twarrabx lil min qed jitlobha l-għajnuna.

Maħduma fi stil modern imma li tassew ikkumplimenta l-arti li tinsab fil-Bażilika, dawn l-erba' pitturi ġew inawgurati waqt in-Novena bi tnejn għall-Festa ta' San Ġorġ, li nżammet bejn it-3 u l-11 ta' Lulju.

IL-BARRANI "Kont barrani u lqajtuni" (Mt 25:35)

Fiċ-ċentru tal-pittura hemm il-figura tal-barrani, li għandha bħal dija wara rasha. Dan mhux għax hi figura ta' qaddis, iżda għaliex il-kliem ta' Ġesù hu ċar: "Jien il-barrani, u int x'se tagħmel? Dak kollu li għamilt mal-iżgħar fost dawn ħuti għamiltu miegħi". Allura l-barrani hu Kristu li jridni nilqgħu. Il-barrani se jagħtini l-grazzja niltaqa' ma' Kristu. B'sinjal u stqarrija ċara, il-fattizzi tal-figura tal-barrani f'din il-pittura huma ta' Lassana Cisse, ir-raġel li fis-6 ta' April 2019 inqatel kiesaħ u biered f'pajjiżna għal motivi razzjali, għax hu barrani. Hi stqarrija li l-komunità Kristjana ma tistax ma tiddefendix lill-barrani. Lassana jiġbor tahtu lil dawk kollha madwar d-dinja li għal xi raġuni huma meqjusa barranin, fosthom nies ta' razza jew etnija differenti, nies b'orjentament differenti, nies b'differenza fl-intelligenza u l-abbiltà, persuni u Nsara ppersegwitati minħabba r-religjon.

Il-figura tal-Knisja

Fin-naħa tal-lemin tal-pittura hemm il-figura tal-Knisja fil-persuna tas-sacerdot li qiegħed bejn jgħannaq u bejn jerfa' lill-barrani. Dettall importanti hu l-bieb tal-bronż imbexxaq tal-Bażilika ta' San Ġorġ fl-isfond tas-sacerdot. Il-komunità Kristjana trid toħroġ barra mill-kumdità tal-ħitan tal-knisja biex tilqa' l-barrani. Lill-barrani ma tilqgħux billi ġġiegħlu jidhol fejn int komdu int, iżda billi timxi fuq l-eżempju

ta' Kristu. Kristu salva lill-bniedem billi halla s-Sema u ħa l-ġisem u sar bniedem bħalu. Kristu ħa t-triq id-diffiċli, iżda l-unika waħda li twassal għal bidla vera.

Il-figura tas-soċjetà

Is-soċjetà hi raffigurata fil-figura tal-mara fuq in-naħa tax-xellug. Il-mara qed tħares lejn il-mowbajl u tara l-añhar tal-barrani. Fil-fatt fuq l-mowbajl hemm ir-ritratt tal-figura ċentrali. Aħna ngħixu f'soċjetà li tara lill-ieħor permezz tal-midja soċjali. Ħafna drabi naraw lil ħaddieħor u lill-barrani kif jġi rakkontat lilna u qatt ma nsiru nafuh verament bl-istorja tiegħu, bl-emozzjonijiet u bix-xewqat tiegħu. Is-soċjetà għandha għażla quddiemha: jew 'tiskrollja' l fuq u tinjora l-barrani waqt li tara xi ħaġa oħra, jew inkella taġixxi!

IL-ĦABSI U L-VITTMA

"Kont il-ħabs u ġejtu żżuruni" (Mt 25:36)

Fiċ-ċentru tal-pittura hemm il-figura tal-ħabsi 'l ġewwa mill-grad tal-ħabs. Il-pittur ħareġ b'mod intens il-wiċċ li juri sens ta' qsim il-qalb. Meta wieħed jarah mill-qrib jinnota demgħa kbira niezla f'nofs wiċċu. Izda jekk naħsbu ftit fil-fatt ma nafux eżatt għalfejn hu ddispaċut. Il-Mulej ma jispēcifikax x'tip għandu jkun il-ħabsi li għandna naqdu, jekk hux niedem jew le, jekk hux innocenti jew ħati. Hu Kristu biss li jagħraf fil-verità l-qalb tal-bniedem. L-idejn marbuta bil-ktajjen jidher ċar li qed jitolbu ħniena. Il-ħabsi minkejja l-kruha taċ-ċella u l-irbit tiegħu għandu d-dija wara rasu għaliex il-Mulej qalilna: "Jien il-ħabsi. U int x'se tagħmel?".

Detall importanti fil-figura tal-ħabsi hi l-qalb tnixxi d-demmm minn taħt il-lipsa. Il-ħabsi qatt ma jista' jinfired mill-vittma. Il-ħabsi ħafna drabi hu nnifsu hu vittma. U l-vittma tal-ħażen ta' ħaddieħor ħafna drabi tgħix fil-ħabs tal-esperjenza negattiva li mmarkatha. Dawn il-feriti ħafna drabi huma moħbija. Hu għalhekk li din il-figura ċentrali tissimbolizza kemm il-ħabsi u kemm il-vittma għaliex it-tnejn li huma marbutin għalkemm b'mod differenti. U lil Kristu nsibuh f'kulma nagħmlu magħhom.

Il-figura tal-Knisja

Fin-naħa tal-lemin tal-pittura hemm il-figura tal-Knisja rrapprezentata mis-sacerdot. Il-Knisja trid twassal l-imħabba ta' Kristu f'kull post. Ma jeżisti l-ebda post li jista' jkun bogħod mill-ħniena u l-imħabba ta' Alla. U għalhekk il-Knisja għandha tkun anki fil-ħabs. Fil-fatt l-artist ipogġi lis-sacerdot fiċ-ċella mal-ħabsi u mhux barra mill-grad. Hi l-immagni ta' Kristu li biex jeħles lill-bniedem sar ħabsi hu. Biex tgħin lill-bniedem il-Knisja trid timxi miegħu u tidhol fil-ħajja tiegħu.

L-id merfugħa tas-sacerdot flimkien mal-istola l-vjola juru l-qawwa tas-Sagrament tal-Maħfra li jeħles il-qalb tal-ikbar midneb. Is-sacerdot qiegħed proprju fil-mument tal-assoluzzjoni fejn minkejja kollox dak li jgħodd mhux x'jaħsbu l-oħrajn, izda x'jaħseb Alla dwar il-bniedem: "Jien naħfirek".

Il-figura tas-soċjetà

Is-soċjetà tidher bħala raġel li qiegħed 'il barra miċ-ċella b'cavetta f'idu. Iċ-ċavetta ma nafux eżatt x'se jsir minnha għax l-għażla hi f'idejna. Is-soċjetà tista' tiddeċiedi, kif nisimgħu ħafna drabi, li ssakkar lill-ħabsi u tarmi ċ-ċavetta. Is-soċjetà tista' tagħti ċ-ċavetta tal-helsien u l-maħfra soċjali lill-ħabsi. Is-soċjetà tista' tagħti l-opportunità ta' ħajja 'l barra mill-ħabs lill-ħabsin li ħarġu, lill-familji tal-ħabsin u lill-vittmi. Is-soċjetà tista' wkoll tinduna li l-ħabsin huma xi ftit il-frott tagħha. Iċ-ċavetta tal-ħabsi u l-vittma huma f'idi u f'idek. L-għażla f'idejna!

IL-MEJJET

"Il-mejtin tiċċdilhomx il-ħniena tiegħek" (Sir 7:33)

Il-mewt hi ġrajja fundamentali fil-ħajja tal-bniedem. Izda għall-Kristjan il-mewt m'għandhiex l-aħħar kelma. Il-figura ċentrali tal-pittura turi l-bniedem mejjet u mitluq. Il-kulur pallidu juri li l-mewt ġa seħħet u dan hu l-mument fejn qed jiġi mqandel. Il-mejjet minn qaddu 'l fuq hu mingħajr hwejjeġ biex juri l-faqar u l-fragilità tal-bniedem li quddiem il-mewt xejn minn dak li kien jew milli kellu f'ħajtu ma jista' jipproteġih.

L-għajnejn tal-figura ċentrali naturalment huma magħluqin. Wara r-ras tal-mejjet hemm ileħħ id-deheb tal-preżenza ta' Alla fil-bniedem f'din il-ġrajja kruċjali. Fl-Iskrittura nsibu diversi ġrajjet li juruna li l-ġisem mejjet għandu jiġi meqjum. Insibu l-ġrajja ta' Tobit li b'riskju għal ħajtu jidfen il-mejtin. Insibu d-difna ta' Ġwanni l-Battista mid-dixxipli, id-difna u l-qawmien ta' Lazzru, id-difna ta' Gesù minn Ġużeppi minn Arimatija, u d-difna ta' Stiefnu. Il-qima mhix biss lejn il-ġisem tal-bniedem xbieha ta' Alla u tempju tal-Ispirtu s-Santu, izda wkoll lejn il-ħajja tal-bniedem li ma tmut qatt.

Il-figura tal-Knisja

Fin-naħa tax-xellug tal-pittura, is-sacerdot jidher qed jgħin fid-difna tal-mejjet. Is-sacerdot li jakkumpanja lill-persuni tul ħajjithom iqawwihom bis-sagramenti u jgħinhom jaslu biex iħarsu b'fidi u tama lejn l-etermità. Dettall importanti f'din il-pittura hu li filwaqt li fil-pitturi l-oħra l-figura ċentrali qed tħares direttament lejn l-ispettatur biex tgħaddi l-messaġġ, din id-darba l-mejjet ma jistax jagħmel dan. Il-Knisja hi dik li tieħu dan il-post u titkellem għalih. Hi l-Knisja li titlob għall-mejtin, toffri s-sagrificċju tal-Ewkaristija għal ruħhom, kif ukoll tfakkar lis-soċjetà biex titlob u tqim il-mejtin. Għalhekk il-ħarsa tas-sacerdot qiegħda direttament lejk u lejja li nħarsu lejn il-pittura. Barra minn hekk, il-Knisja għandha l-missjoni li tgħin lis-soċjetà tagħti sens lill-mewt u allura tgħin fi proċess veru ta' *bereavement* mibni fuq il-fidi fil-qawmien.

Il-figura tas-soċjetà

Is-soċjetà hi rraffigurata bħala raġel li qed jerfa' l-mejjet. Izda din il-pożizzjoni tista' tkun ambigwa. Dan għaliex wieħed jista' jaraha bħala soċjetà li trid teħles u tigri tneħhi minn quddiemha r-realtà tal-mewt. Il-bniedem jagħmel minn kollox biex ma jaħsibx u ma jarax il-mewt biex hekk jilludi ruħu li hu alla. Fil-fatt il-bniedem jipprova jgħatti u jaħbi kull sinjal ta' limitu fiżiku u ta' xjuħija.

Izda l-pożizzjoni tas-soċjetà tista' tidher ukoll bħala soċjetà li terfa' l-piż li ggħib magħha kull mewt u tkompli tgħin bit-talb għall-mejjet. Il-Mulej qed jgħidilna: "Jien hu l-mejjet, u int?". Il-pożizzjoni li se tieħu s-soċjetà f'din il-pittura tiddependi minni u minnek!

IL-HOLQIEN

"U l-Mulej Alla ħa lill-bniedem u qiegħdu fil-ġnien tal-Għeden biex jaħdmu u jħarsu" (Ġen 2:15)

Il-ħolqien f'din il-pittura hu rrapprezentat permezz tal-art, il-muntanji, il-baħar, is-siġar u t-tjur li jirrapprezentaw l-ispeċi kollha tal-ħolqien. Fiċ-ċentru hemm tifla innocenti li tirrapprezenta lill-bniedem li fih tingabar is-sintesi u l-milja tal-ħolqien. Wara li għamel il-ħolqien, Alla ħares u ra li kollox kien tajjeb. Wara li ħalaq lill-bniedem xbieha tiegħu, Alla ħares lejn dak kollu li għamel u ra li kollox kien tajjeb ħafna.

Il-fatt li bħala figura l-artist poġġa tifla żgħira jrid juri li quddiemha għad għandha futur ta' ħajja. L-għajnejn tat-tifla qed iħarsu dirett lejn min iħares lejn il-pittura. L-idejn qegħdin miftuħa biex jilqgħu. Izda fil-ħolqien hemm kuntrast: hemm l-ambjent sabiħ li iktar ma tinzel 'l isfel jisfuma fi tkissir, kruha u ħmieġ. Dan hu rrapprezentat permezz tal-blokki tal-konkrit, swidija taż-żejt u plastik. Alla mill-kaos ħalaq is-sbuħija, filwaqt li l-bniedem bid-dnub, l-egoizmu u r-rebġha, mis-sbuħija jkisser u jgħib il-kaos. L-idejn tat-tifla huma bħal miżien bejn l-armonija tal-ħolqien u l-kaos tat-tifrik tiegħu.

Il-figura tal-Knisja

Il-ħolqien sar bil-kelma ta' Alla. Il-Ġenesi jgħid: "U qal Alla: 'Ħa jkun id-dawl'. U d-dawl sar" (1:3). Izda l-bniedem dineb u beda jeqred is-sbuħija. Warrab il-Kelma ta'

Alla u emmen il-gidba tax-xitan. Minkejja dan, Alla ma telqux izda permezz ta' Ġesù, il-Kelma li ħadet il-ġisem, reġa' wasslu għat-tiġdid tal-ħolqien. Għalhekk il-Knisja tidher fil-mument li s-sacerdot jifrex idejh fuq il-ħobż u l-inbid u jitlob lil Alla biex iqaddishom bl-Ispirtu tiegħu. L-Ispirtu hu dak li jagħti l-ħajja u jgedded il-wiċċ tal-art. Il-Knisja hi u tiċċelebra s-sagrificċju tal-Ewkaristija, waqt li tinqeda bl-istess elementi naturali tal-ħolqien, tfakkar u tgħix il-ħolqien ġdid li għab Kristu bil-ħajja l-mewt u l-qawmien tiegħu. Il-Knisja tfakkar lid-dinja li l-iskop tal-ħolqien hu l-etermità meta kollox jingabar taħt ras waħda li hu Kristu. Għax x'sens fiha tgħix jekk it-tmiem hu l-mewt u m'hemm xejn wara? Fil-fatt id-dawl fuq wiċċ it-tifla jaqa' proprju min-naħa tal-lemin.

Il-figura tas-soċjetà

Il-figura tas-soċjetà tilgħab fuq il-ħarsa. Dan għaliex il-kelma *tħares* jista' jkollha ħafna tifsiriet. F'din il-pittura l-wiċċ tas-soċjetà, b'mod speċjali l-għajnejn, jidher b'mod ċar. Is-soċjetà qiegħda tħares minn wara. Is-soċjetà trid tagħzel x'tip ta' ħarsa titfa'. Tista' tħares biex sempliċement tammira mingħajr fidi. Tista' tħares fis-sens li tiproteġi l-ħolqien. Tista' tħares b'għajnejn ta' ħalliel biex tisraq u tabbuża mill-ħolqien. Tista' tħares lejn il-ħolqien u tilmaħ fih il-preżenza ta' Alla, li tilhaq il-milja tagħha fis-sagrificċju tas-salib. Mit-tip ta' ħarsa li nagħzlu jien u int jiddependi x'se nagħtu lill-generazzjoni li ġejja. L-idejn tat-tifla jistgħu jimtlew bil-ħolqien sabiħ jew inkella bil-kaos u l-ħmieġ.